

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Aneks do <i>Informatora</i> o egzaminie maturalnym z języka hiszpańskiego w Formule 2015 obowiązujący w latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język hiszpański poziom podstawowy, rozszerzony, dwujęzyczny; egzamin dla absolwentów niesłyszących
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – maj 2023 i 2024 r. Termin dodatkowy – czerwiec 2023 i 2024 r. Termin poprawkowy – sierpień 2023 i 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	13 czerwca 2022 r. (aktualizacja: 26 sierpnia 2022 r.)

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw¹ w **Informatorze o egzaminie maturalnym z języka hiszpańskiego od roku szkolnego 2014/2015**² wprowadza się następujące zmiany.

	1	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		Cały dokument	Zmiana podstawy prawnej przeprowadzania egzaminu

1. W roku 2023 oraz 2024 egzamin maturalny z języka hiszpańskiego w Formule 2015 jest przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych** określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r.³, zwanych dalej „wymaganiami egzaminacyjnymi”.

2. Wymagania egzaminacyjne są podane poniżej.

W dokumencie dwiema gwiazdkami (**) oznaczono wymagania, z zakresu których będzie przeprowadzana część ustna egzaminu maturalnego.

III etap edukacyjny

Poziom III.0

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie bardzo proste i krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka, a także krótkie i proste wypowiedzi pisemne w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie formułuje bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi **ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

¹ Dz.U. 2022, poz. 1116.

² Dokument jest dostępny pod adresem:

https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Informatory/2015/Jezyk-hiszpanski.pdf

³ Dz.U. 2022, poz. 1698.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający uczestniczy w prostej rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, **ustnie lub pisemnie, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:
  - 1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, uczucia i emocje, zainteresowania);
  - 2) dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia);
  - 3) szkoła (np. przedmioty nauczania, życie szkoły);
  - 4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy);
  - 5) życie rodzinne i towarzyskie (np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego);
  - 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne);
  - 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług);
  - 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, informacja turystyczna, zwiedzanie);
  - 9) kultura (np. dziedziny kultury, uczestnictwo w kulturze);
  - 10) sport (np. popularne dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe);
  - 11) zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
  - 12) technika (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych);
  - 13) świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz);
  - 14) elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej.
2. Zdający rozumie ze słuchu bardzo proste, krótkie wypowiedzi (np. instrukcje, komunikaty, rozmowy) artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka:
  - 1) reaguje na polecenia;
  - 2) określa główną myśl tekstu;
  - 3) znajduje w tekście określone informacje;
  - 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
  - 5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników).
3. Zdający rozumie krótkie, proste wypowiedzi pisemne (np. napisy informacyjne, listy, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy i proste teksty narracyjne):
  - 1) określa główną myśl tekstu;
  - 2) znajduje w tekście określone informacje;
  - 3) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
  - 4) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu).
- **4. Zdający tworzy bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne:
  - 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca i czynności;

- 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego;
  - 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
  - 4) opisuje swoje upodobania;
  - 5) wyraża swoje opinie i uczucia;
  - 6) przedstawia intencje i plany na przyszłość.
5. Zdający tworzy bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne w formie prostych wyrażeni i zdań (np. wiadomość, e-mail, krótki opis):
- 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca i czynności;
  - 2) opisuje wydarzenia życia codziennego;
  - 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
  - 4) opisuje swoje upodobania;
  - 5) wyraża swoje opinie i uczucia;
  - 6) opisuje intencje i plany na przyszłość.
- **6. Zdający reaguje ustnie w prosty i zrozumiały sposób, w typowych sytuacjach:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, wita się i żegna, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
  - 2) stosuje formy grzecznościowe;
  - 3) uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia;
  - 4) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
  - 5) wyraża swoje opinie i życzenia, pyta o opinie i życzenia innych;
  - 6) wyraża swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
  - 7) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
  - 8) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie (sprecyzowanie) tego, co powiedział rozmówca.
7. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. e-mail, wiadomość) w typowych sytuacjach:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
  - 2) uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz);
  - 3) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
  - 4) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby.
8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie:
- 1) przekazuje informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. mapach, symbolach, piktogramach);
  - 2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z prostego tekstu w języku obcym.
9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów).
10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznanne słowa i zwroty) i strategie kompensacyjne (np. opis, zastąpienie innym wyrazem) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.
11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

III etap edukacyjny

Poziom III.1

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie proste, krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi **ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, **ustnie lub w formie prostego tekstu, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:

- 1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania);
- 2) dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia);
- 3) szkoła (np. przedmioty nauczania, życie szkoły);
- 4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy);
- 5) życie rodzinne i towarzyskie (np. okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne);
- 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług, reklama);
- 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, hotel, informacja turystyczna, wycieczki, zwiedzanie);
- 9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);

- 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy);
  - 11) zdrowie (np. higieniczny tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, uzależnienia);
  - 12) nauka i technika (np. odkrycia naukowe, wynalazki, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, technologie informacyjno-komunikacyjne);
  - 13) świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe);
  - 14) życie społeczne (np. konflikty i problemy społeczne, przestępczość);
  - 15) elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej.
2. Zdający rozumie ze słuchu proste, krótkie, typowe wypowiedzi (np. instrukcje, komunikaty, ogłoszenia, rozmowy) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:
    - 1) reaguje na polecenia;
    - 2) określa główną myśl tekstu;
    - 3) znajduje w tekście określone informacje;
    - 4) określa intencję nadawcy/autora tekstu;
    - 5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników);
    - 6) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
  3. Zdający rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne):
    - 1) określa główną myśl tekstu;
    - 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
    - 3) znajduje w tekście określone informacje;
    - 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
    - 5) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
    - 6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
    - 7) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
  - **4. Zdający tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne:
    - 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
    - 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego;
    - 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
    - 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
    - 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;
    - 6) przedstawia opinie innych osób;
    - 7) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
    - 8) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
    - 9) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.
  5. Zdający tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne (np. wiadomość, e-mail, krótki list prywatny):
    - 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
    - 2) opisuje wydarzenia życia codziennego;
    - 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
    - 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
    - 5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy, uczucia;
    - 6) przedstawia opinie innych osób;

- 7) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
  - 8) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
  - 9) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.
- **6. Zdający reaguje ustnie w sposób zrozumiały w typowych sytuacjach:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, wita się i żegna, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
  - 2) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę;
  - 3) stosuje formy grzecznościowe;
  - 4) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
  - 5) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. wymiana zakupionego towaru);
  - 6) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
  - 7) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
  - 8) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się, sprzeciwia się;
  - 9) wyraża swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
  - 10) prosi o radę i udziela rady;
  - 11) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
  - 12) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
  - 13) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie (sprecyzowanie) tego, co powiedział rozmówca.
7. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. e-mail, wiadomość, krótki list prywatny) w typowych sytuacjach:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
  - 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz);
  - 3) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. uzgadnianie formy spędzania czasu);
  - 4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
  - 5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
  - 6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się, sprzeciwia się;
  - 7) wyraża swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
  - 8) prosi o radę i udziela rady;
  - 9) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
  - 10) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny.
8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie:
- 1) przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) oraz tekstach obcojęzycznych;
  - 2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku obcym;
  - 3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.
9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów).
10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznanne słowa i zwroty) i strategie

kompensacyjne (np. zastąpienie innym wyrazem, opis, środki niewerbalne) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu.

11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

IV etap edukacyjny (poziom podstawowy i rozszerzony)

Poziom IV.1.P i poziom IV.1.R

Ogólne wymagania egzaminacyjne

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
I. Znajomość środków językowych.	
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.	Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.
II. Rozumienie wypowiedzi.	
Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyrażnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający rozumie wypowiedzi ustne i pisemne o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
III. Tworzenie wypowiedzi.	
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi **ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający tworzy płynne i zrozumiałe, **dłuższe wypowiedzi ustne oraz dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
IV. Reagowanie na wypowiedzi.	
Zdający uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, **ustnie lub pisemnie, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający reaguje płynnie, w formie **ustnej i pisemnej, w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
V. Przetwarzanie wypowiedzi.	
Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
<p>1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych</p>	<p>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych</p>
<p>w zakresie następujących tematów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, problemy etyczne – tylko poziom rozszerzony); 2) dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania); 3) szkoła (np. przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne); 4) praca (np. zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy – tylko poziom rozszerzony); 5) życie rodzinne i towarzyskie (np. okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy); 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne, diety); 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, środki płatnicze – tylko poziom rozszerzony, banki – tylko poziom rozszerzony, ubezpieczenia – tylko poziom rozszerzony); 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, informacja turystyczna, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, wypadki – tylko poziom rozszerzony); 9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media); 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy); 11) zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higieniczny tryb życia, niepełnosprawni, uzależnienia, ochrona zdrowia); 12) nauka i technika (np. odkrycia naukowe, wynalazki, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, awarie – tylko poziom rozszerzony, technologie informacyjno-komunikacyjne); 13) świat przyrody (np. klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, katastrofy, przestrzeń kosmiczna – tylko poziom rozszerzony); 14) państwo i społeczeństwo (np. organizacje społeczne i międzynarodowe, przestępczość, polityka społeczna – tylko poziom rozszerzony, gospodarka – tylko poziom rozszerzony); 15) elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej, w tym znajomość problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności. 	
<p>2. Zdający rozumie ze słuchu proste, typowe wypowiedzi (np. instrukcje, komunikaty, ogłoszenia, rozmowy)</p>	<p>2. Zdający rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady,</p>

<p>artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określa główną myśl tekstu; 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu; 3) znajduje w tekście określone informacje; 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu; 5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników); 6) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi. 	<p>komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe).</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oddziela fakty od opinii; 2) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
<p>3. Zdający rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określa główną myśl tekstu; 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu; 3) znajduje w tekście określone informacje; 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu; 5) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu); 6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu; 7) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi. 	<p>3. Zdający rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie).</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oddziela fakty od opinii; 2) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
<p>**4. Zdający tworzy krótkie, proste, zrozumiałe, wypowiedzi ustne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności; 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je; 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości; 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości; 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia; 6) przedstawia opinie innych osób; 	<p>**4. Zdający tworzy płynne i zrozumiałe, dłuższe wypowiedzi ustne.</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

<p>7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów;</p> <p>8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;</p> <p>9) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;</p> <p>10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;</p> <p>11) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.</p>	
<p>5. Zdający tworzy krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi pisemne (np. wiadomość, e-mail, list prywatny):</p> <p>1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;</p> <p>2) opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je;</p> <p>3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;</p> <p>4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;</p> <p>5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;</p> <p>6) przedstawia opinie innych osób;</p> <p>7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów;</p> <p>8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;</p> <p>9) opisuje doświadczenia swoje i innych;</p> <p>10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;</p> <p>11) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;</p> <p>12) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.</p>	<p>5. Zdający tworzy dłuższe wypowiedzi pisemne (np. list formalny, rozprawka, artykuł), bogate i spójne pod względem treści.</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <p>1) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji;</p> <p>2) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.</p>
<p>**6. Zdający reaguje ustnie w sposób zrozumiały, w typowych sytuacjach:</p> <p>1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych</p>	<p>**6. Zdający reaguje ustnie w sposób płynny w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach w zakresie wymagań określonych dla poziomu podstawowego.</p>

<p>informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; 3) stosuje formy grzecznościowe; 4) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia; 5) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. wymiana zakupionego towaru); 6) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie; 7) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia; 8) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych; 9) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie); 10) prosi o radę i udziela rady; 11) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby; 12) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny; 13) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca. 	
<p>7. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. e-mail, wiadomość, list prywatny) w typowych sytuacjach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób); 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia; 3) prowadzi proste negocjacje (np. uzgadnianie formy spędzania czasu); 4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie; 5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia; 6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, 	<p>7. Zdający reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego (np. list formalny) w sytuacjach formalnych i nieformalnych.</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzi negocjacje w trudnych sytuacjach życia codziennego (np. niezасłużone oskarżenie, spowodowanie szkody); 2) ustosunkowuje się do opinii innych osób; 3) przedstawia opinie i argumenty, odpira argumenty przeciwne; 4) komentuje, akceptuje lub kwestionuje zdanie innych; 5) spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych; 6) wysuwa i rozważa hipotezy.

<p>preferencje i życzenia innych, zgadza się i sprzeciwia;</p> <p>7) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);</p> <p>8) prosi o radę i udziela rady;</p> <p>9) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;</p> <p>10) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny.</p>	
<p>8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie:</p> <p>1) przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) oraz tekstach obcojęzycznych;</p> <p>2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku obcym;</p> <p>3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.</p>	<p>8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie.</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego.</p>
<p>9) Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów).</p> <p>10) Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznaną słowa i zwroty) oraz strategie kompensacyjne (np. parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.</p> <p>11) Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).</p>	

IV etap edukacyjny (poziom dwujęzyczny)

Poziom IV.2

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej, fonetycznej i ortograficznej, umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne i pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka i warunkach odbioru, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy płynne, szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi **ustne i pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający reaguje swobodnie, płynnie, w formie **ustnej i pisemnej, w różnorodnych, także złożonych sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej, fonetycznej i ortograficznej, umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w szerokim zakresie tematów, z uwzględnieniem wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka (elementów literatury, historii, geografii, socjologii) oraz tematyki integracji europejskiej i problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności.
2. Zdający rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej tematyce, formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, debaty, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne, filmy), w różnych warunkach odbioru:
  - 1) określa główną myśl tekstu;
  - 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
  - 3) znajduje w tekście określone informacje;
  - 4) określa postawy i intencje nadawcy/autora tekstu;
  - 5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników);
  - 6) oddziela fakty od opinii;
  - 7) określa relacje i uczucia między rozmówcami;
  - 8) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
  - 9) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu;
  - 10) klasyfikuje informacje i układa je w określonym porządku;
  - 11) rozpoznaje niejednoznaczność wypowiedzi i powodujące ją środki stylistyczne i zjawiska językowe (np. idiomy, homonimy, metafory);
  - 12) rozpoznaje odniesienia do kontekstu cywilizacyjno-kulturowego i znaczenie symboli kulturowych;
  - 13) rozpoznaje znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio, aluzje;
  - 14) interpretuje teksty kultury.
3. Zdający rozumie złożone wypowiedzi pisemne o różnorodnej tematyce, formie i długości (np. artykuły prasowe, teksty popularnonaukowe, recenzje, wywiady, teksty literackie):
  - 1) określa główną myśl tekstu;
  - 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
  - 3) znajduje w tekście określone informacje;
  - 4) określa postawy i intencje nadawcy/autora tekstu;

- 5) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
  - 6) oddziela fakty od opinii;
  - 7) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
  - 8) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu;
  - 9) klasyfikuje informacje i układa je w określonym porządku;
  - 10) rozpoznaje środki stylistyczne i zjawiska językowe powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. idiomy, homonimy, metafory, ironię);
  - 11) rozpoznaje odniesienia do kontekstu cywilizacyjno-kulturowego i znaczenie symboli kulturowych;
  - 12) rozpoznaje znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio, oraz aluzje;
  - 13) interpretuje teksty kultury.
- **4.** Zdający tworzy różnorodne, szczegółowe, płynne i zrozumiałe, wieloaspektowe wypowiedzi ustne:
- 1) szczegółowo opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
  - 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je;
  - 3) przedstawia fakty i relacjonuje wydarzenia z przeszłości i teraźniejszości;
  - 4) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
  - 5) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
  - 6) wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami;
  - 7) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
  - 8) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
  - 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.
5. Zdający tworzy różnorodne wypowiedzi pisemne o określonej długości (np. list formalny, rozprawka, artykuł), bogate i spójne pod względem treści:
- 1) szczegółowo opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
  - 2) opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je;
  - 3) przedstawia fakty i relacjonuje wydarzenia z przeszłości i teraźniejszości;
  - 4) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
  - 5) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
  - 6) wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami;
  - 7) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
  - 8) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
  - 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy;
  - 10) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- **6.** Zdający reaguje ustnie w sposób płynny w różnorodnych, także złożonych sytuacjach:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
  - 2) stosuje formy grzecznościowe i dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy;
  - 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
  - 4) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca;

- 5) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
  - 6) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
  - 7) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych;
  - 8) prosi o radę i udziela rady;
  - 9) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
  - 10) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
  - 11) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
  - 12) prowadzi negocjacje, także w trudnych sytuacjach;
  - 13) aktywnie uczestniczy w rozmowie i dyskusji: przedstawia opinie i argumenty, komentuje, zgadza się lub kwestionuje zdanie innych uczestników dyskusji, odiera argumenty przeciwne, umiejętnie nawiązuje do wypowiedzi innych osób;
  - 14) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań, poglądów; ocenia je;
  - 15) wysuwa i rozważa hipotezy, spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych.
7. Zdający reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego (np. list) w sytuacjach formalnych i nieformalnych:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia się i inne osoby, udziela informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
  - 2) stosuje formy grzecznościowe i dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy;
  - 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
  - 4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
  - 5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
  - 6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się i sprzeciwia;
  - 7) prosi o radę i udziela rady;
  - 8) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
  - 9) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
  - 10) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
  - 11) prowadzi negocjacje, także w trudnych sytuacjach;
  - 12) przedstawia opinie i argumenty, ustosunkowuje się do opinii innych osób, odiera argumenty przeciwne;
  - 13) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań, poglądów;
  - 14) wysuwa i rozważa hipotezy, spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych.
8. Zdający przetwarza **ustnie lub pisemnie teksty z różnych dziedzin życia, o różnej długości i stopniu złożoności:
- 1) przekazuje informację usłyszaną lub przeczytaną w języku obcym;
  - 2) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim;
  - 3) przekazuje informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, tabelach, symbolach, piktogramach);
  - 4) streszcza fragment usłyszanego lub przeczytanego tekstu;
  - 5) sporządza szczegółowe notatki z wysłuchanego tekstu.
9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów), a także świadomie pracuje nad redakcją swoich tekstów (planuje wypowiedź, poprawia błędy).
10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznane słowa i zwroty) oraz strategie

kompensacyjne (np. parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.

11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

	2	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		27-34; 106-111	Zmiana zakresu środków językowych

Oczekiwany średni poziom biegłości językowej (w skali *ESOKJ*), w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych, odpowiada:

- na poziomie podstawowym – poziomowi A2+ (B1 w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- na poziomie rozszerzonym – poziomowi B1+ (B2 w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- na poziomie dwujęzycznym – poziomowi B2+ (C1 w zakresie rozumienia wypowiedzi).

Zakres struktur gramatycznych jest podany poniżej.

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJNIK	
<p>Użycie rodzajnika określonego, nieokreślonego i zerowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • formy ściągnięte <i>al, del</i> • rodzajnik określony użyty zamiast rzeczownika <ul style="list-style-type: none"> – struktura <i>el/la/los/las + de</i> <p>Rodzajnik nijaki (<i>artículo neutro</i>) <i>lo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>lo que</i> + czasownik, np. <i>lo que dices</i> (znajomość bierna) 	<p>Użycie rodzajnika określonego, nieokreślonego i zerowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • formy ściągnięte <i>al, del</i> • rodzajnik określony użyty zamiast rzeczownika <ul style="list-style-type: none"> – struktura <i>el/la/los/las + de</i> <p>Rodzajnik nijaki (<i>artículo neutro</i>) <i>lo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>lo que</i> + czasownik, np. <i>lo que dices</i> • <i>lo de</i> + fraza, np. <i>lo de anoche, lo de María</i> (znajomość bierna)
RZECZOWNIK	
<p>Tworzenie liczby mnogiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeczowniki posiadające tę samą formę w l. poj. i l. mn., np. <i>el martes/los martes</i> <p>Rodzaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj naturalny, np. <i>la madre, el padre</i> • rodzaj gramatyczny (umowny), np. <i>el color, la cama</i>; wyjątki, np. <i>el día, la mano, el problema</i> • rzeczowniki posiadające tę samą formę dla rodzaju męskiego i żeńskiego, np. <i>el/la estudiante, el/la periodista</i> • rzeczowniki rodzaju żeńskiego używane z rodzajnikiem męskim w l. poj., np. <i>el agua/las aguas</i> 	<p>Tworzenie liczby mnogiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeczowniki posiadające tę samą formę w l. poj. i l. mn., np. <i>el martes/los martes, la crisis/las crisis, el análisis/los análisis</i> • kontrast znaczeniowy: liczba pojedyncza a liczba mnoga, np. <i>esposa/esposas, interés/intereses</i> <p>Rodzaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj naturalny, np. <i>la madre, el padre</i> • rodzaj gramatyczny (umowny), np. <i>el color, la cama</i>; wyjątki, np. <i>el día, la mano, el problema</i> • rzeczowniki posiadające tę samą formę dla rodzaju męskiego i żeńskiego, np. <i>el/la estudiante, el/la periodista</i> • rzeczowniki rodzaju żeńskiego używane z rodzajnikiem męskim w l. poj., np. <i>el agua/las aguas, el águila blanca/las águilas blancas</i>; wyjątek: <i>el arte/las artes</i>, np. <i>el arte moderno/las bellas artes</i> • rodzaj rzeczowników oznaczających nazwy geograficzne, np. <i>el Vístula, el Atlántico, los Pirineos</i> • rzeczowniki o podwójnym rodzaju, np. <i>el/la capital, el/la corte</i>
<p>Skróty literowe, np. <i>UE, EE.UU.</i></p> <p>Potocznie używane formy skrócone, np. <i>boli, profe</i></p> <p>Zdrobnienia zakończone na <i>-ito/-ita, -illo/-illa</i>, np. <i>casita, chiquillo</i> (znajomość bierna)</p>	<p>Skróty literowe, np. <i>UE, EE.UU., ONU</i></p> <p>Potocznie używane formy skrócone, np. <i>boli, profe, bocata</i></p> <p>Zdrobnienia i zgrubienia, np. <i>casita, mujerona, cochazo</i> (znajomość bierna)</p>

ZAIMEK	
Zaimek osobowy	
<p>Użycie w funkcji podmiotu i dopełnienia, z przymikiem i bez przymika</p> <ul style="list-style-type: none"> • formy <i>conmigo, contigo, consigo</i> • forma <i>sí</i>, np. <i>para sí, de sí (mismo)</i> <p>Forma mocna (<i>forma tónica</i>)</p> <p>Forma nieakcentowana (<i>forma átona</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • w połączeniu z trybem rozkazującym, z <i>gerundio</i> i z bezokolicznikiem • użycie w funkcji dopełnienia bliższego i dalszego; podwójny zaimek, np. <i>Te lo digo. Se lo hago.</i> <p>Zaimkowe powtórzenie dopełnienia (znajomość bierna)</p> <p>Zaimek <i>lo</i> w funkcji dopełnienia, zastępujący całą frazę, np. <i>No lo sabía.</i> (znajomość bierna)</p> <p>Zaimek <i>se</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • w konstrukcjach typu <i>se dice..., se cree...</i> • użycie <i>se</i> bez wskazania sprawcy czynności, np. <i>Se ha estropeado el coche.</i> <p>Kontrast znaczeniowy między formą zwrotną i niezwrotną czasownika, np. <i>dormir/dormirse, quedar/quedarse, cambiar/cambiarse</i></p>	<p>Użycie w funkcji podmiotu i dopełnienia, z przymikiem i bez przymika</p> <ul style="list-style-type: none"> • formy <i>conmigo, contigo, consigo</i> • forma <i>sí</i>, np. <i>para sí, de sí (mismo)</i> <p>Forma mocna (<i>forma tónica</i>)</p> <p>Forma nieakcentowana (<i>forma átona</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • w połączeniu z trybem rozkazującym, z <i>gerundio</i> i z bezokolicznikiem • użycie w funkcji dopełnienia bliższego i dalszego; podwójny zaimek, np. <i>Te lo digo. Se lo hago.</i> <p>Zaimkowe powtórzenie dopełnienia</p> <p>Zaimek <i>lo</i> w funkcji dopełnienia, zastępujący całą frazę, np. –¿Eres vegetariano? –Lo soy.; <i>No lo sabía.</i></p> <p>Zaimek <i>se</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • w konstrukcjach typu <i>se dice..., se cree...</i> • użycie <i>se</i> bez wskazania sprawcy czynności, np. <i>Se ha estropeado el coche.</i> • <i>dativo ético</i>, np. <i>Se me ha caído el florero.</i> <p>Kontrast znaczeniowy między formą zwrotną i niezwrotną czasownika, np. <i>dormir/dormirse, quedar/quedarse, cambiar/cambiarse</i></p>
Zaimek wskazujący i wyrażenia zaimkowe	
<p>Zaimki <i>este, esta, ese, esa, aquel, aquella</i> używane przydawkowo i rzeczownikowo, np. <i>Este chico es muy simpático, pero ese no me cae bien.</i></p> <p>Zaimki neutralne <i>esto, eso</i></p> <p>Użycie wyrażen <i>a eso de..., esto es...</i></p>	<p>Zaimki <i>este, esta, ese, esa, aquel, aquella</i> używane przydawkowo i rzeczownikowo, np. <i>Este chico es muy simpático, pero ese no me cae bien.</i></p> <p>Zaimki neutralne <i>esto, eso, aquello</i></p> <p>Użycie wyrażen <i>a eso de..., esto es..., ¿Y eso?</i></p>
Zaimek dzierżawczy	
<p>Forma nieakcentowana (<i>forma átona</i>)</p> <p>Forma mocna (<i>forma tónica</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • użycie rzeczownikowe, np. <i>Su casa es moderna y la nuestra es vieja.</i> 	<p>Forma nieakcentowana (<i>forma átona</i>)</p> <p>Forma mocna (<i>forma tónica</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • użycie rzeczownikowe, np. <i>Su casa es moderna y la nuestra es vieja.</i> • specjalne znaczenie form mocnych w połączeniu z rodzajnikiem, np. <i>La cocina no es lo mío. Saludos a los tuyos.</i> (znajomość bierna)

Zaimek nieokreślony i ilościowy	
<p>Zaimki np. <i>algo, alguien, alguno, nada, nadie, ninguno, bastante, demasiado, todo, otro, cada, cualquiera</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • formy skrócone <i>un, algún, ningún, cualquier</i> 	<p>Zaimki np. <i>algo, alguien, alguno, nada, nadie, ninguno, bastante, demasiado, todo, otro, cada, cierto, tal, cualquiera, quienquiera, dondequiera</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • formy skrócone <i>un, algún, ningún, cualquier</i> <p>Użycie zaimków: <i>alguno</i> w znaczeniu przeczącym <i>algo</i> jako ekwiwalent <i>un poco</i> <i>nada de</i> jako ekwiwalent <i>ni hablar</i> <i>todo</i> + przymiotnik jako ekwiwalent <i>muy</i> (znajomość bierna) Zaimki <i>uno/una</i> + czasownik, np. <i>uno puede..., una cree...</i> Zaimek liczebny <i>ambos,-as</i></p>
Zaimek względny, pytajny i wykrzyknikowy	
<p>Użycie <i>que, quien, donde, cuando, cuanto, cual, como</i> w funkcji zaimka pytajnego (akcent graficzny) i względnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • użycie w połączeniu z przymikiem <p>Użycie zaimków wykrzyknikowych, np. <i>qué, cuánto, cómo</i></p>	<p>Użycie <i>que, quien, donde, cuando, cuanto, cual, como</i> w funkcji zaimka pytajnego (akcent graficzny) i względnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • użycie w połączeniu z przymikiem <p>Użycie zaimków wykrzyknikowych, np. <i>qué, cuánto, cómo, quién</i></p> <p>Użycie <i>el que/el cual</i> i <i>lo que/lo cual</i></p> <p>Użycie zaimka <i>cuyo</i></p>
LICZEBNIK	
<p>Liczebniki główne</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj męski i żeński liczebników od 200 do 900, np. <i>doscientos euros, quinientas personas</i> • użycie <i>cien (ciento), mil, millón</i> <p>Liczebniki porządkowe (od 1 do 10)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj męski i żeński • formy skrócone <i>primer, tercer</i> <p>Najczęściej używane liczebniki ułamkowe np. <i>un cuarto, medio</i>; zbiorowe, np. <i>una docena</i>, i mnożne, np. <i>el doble</i></p>	<p>Liczebniki główne</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj męski i żeński liczebników od 200 do 900, np. <i>doscientos euros, quinientas personas</i> • użycie <i>cien (ciento), mil, millón</i> <p>Liczebniki porządkowe (od 1 do 10)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaj męski i żeński • formy skrócone <i>primer, tercer</i> <p>Liczebniki ułamkowe np. <i>un cuarto, medio</i>; zbiorowe, np. <i>una decena, una docena, el centenar</i>, i mnożne, np. <i>el doble, el triple</i></p>
PRZYMIOTNIK	
<p>Liczba i rodzaj przymiotnika</p> <ul style="list-style-type: none"> • przymiotniki posiadające tę samą formę dla rodzaju męskiego i żeńskiego, np. <i>joven, elegante, marrón</i> • zgodność przymiotnika z liczbą i rodzajem wyrazów określanych, np. <i>unos chicos altos</i> • formy skrócone, np. <i>buen, mal, gran, san</i> 	<p>Liczba i rodzaj przymiotnika</p> <ul style="list-style-type: none"> • przymiotniki posiadające tę samą formę dla rodzaju męskiego i żeńskiego, np. <i>joven, elegante, marrón</i> • zgodność przymiotnika z liczbą i rodzajem wyrazów określanych, np. <i>unos chicos altos, madre y padre simpáticos</i> • formy skrócone, np. <i>buen, mal, gran, san</i>

	Przymiotniki złożone, np. <i>malpensado, agridulce, azul marino, boquiabierto</i>
<p>Stopniowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • formy nieregularne • <i>superlativo absoluto</i> <p>Konstrukcje porównawcze <i>tan... como...</i>; <i>más/menos... que/de...</i></p> <p>Zdrobnienia (-ito/-ita, -illo/-illa), np. <i>pequeñito, flaquillo</i> (znajomość bierna)</p>	<p>Miejsce przymiotnika w zdaniu; konsekwencje semantyczne i stylistyczne, np. <i>un pobre hombre / un hombre pobre</i></p> <p>Stopniowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • formy nieregularne • <i>superlativo absoluto</i> • <i>adjetivos con valor superlativo</i>, np. <i>estupendo, fantástico, horroroso</i> <p>Konstrukcje porównawcze <i>tan... como...</i>; <i>igual de... que...</i>; <i>más/menos... que/de...</i>; <i>igual de/que...</i> (<i>igual de tonto, igual que tú</i>)</p> <p>Zdrobnienia i zgrubienia, np. <i>guapito, flaquillo, guapetón</i> (znajomość bierna)</p> <p>Rekcja przyimkowa przymiotników, np. <i>respetuoso con, especializado en, orgulloso de, sordo a, bueno para</i></p>
PRZYSŁÓWEK I WYRAŻENIA PRZYSŁÓWKOWE	
<p>Przysłówki zakończone na <i>-mente</i></p> <p>Przysłówki i wyrażenia przysłówkowe miejsca, czasu, sposobu, twierdzenia, przeczenia, ilości, wyrażające wątpliwość; przysłówki liczebne, przysłówki pytajne</p> <p>Formy skrócone (<i>tan</i>)</p> <p>Stopniowanie; formy nieregularne</p> <p>Podwójne zaprzeczenie, np. <i>No hay nadie</i>.</p> <p>Miejsce przysłówka w zdaniu, np. <i>muy bonito, hablar bien</i></p>	<p>Przysłówki zakończone na <i>-mente</i></p> <p>Przysłówki i wyrażenia przysłówkowe miejsca, czasu, sposobu, twierdzenia, przeczenia, ilości, wyrażające wątpliwość; przysłówki liczebne, przysłówki pytajne</p> <p>Przysłówki miejsca i czasu w połączeniu z rzeczownikiem, np. <i>calle arriba, siglos atrás</i></p> <p>Formy skrócone (<i>tan</i>)</p> <p>Stopniowanie; formy nieregularne</p> <p>Podwójne zaprzeczenie, np. <i>No hay nadie</i>.</p> <p>Miejsce przysłówka w zdaniu, np. <i>muy bonito, hablar bien</i></p>
PRZYIMEK I WYRAŻENIA PRZYIMKOWE	
Przymyki i wyrażenia przyimkowe	Przymyki i wyrażenia przyimkowe

CZASOWNIK	
Formy koniugacyjne czasowników regularnych oraz częściowo i całkowicie nieregularnych	
<p>Morfologia i użycie czasów trybu oznajmującego: <i>Presente, Pretérito Perfecto, Pretérito Indefinido, Pretérito Imperfecto, Pretérito Pluscuamperfecto, Futuro Imperfecto</i></p> <p>Morfologia i użycie czasu trybu łączącego <i>Presente de subjuntivo</i></p> <p>Morfologia i użycie czasów trybu łączącego <i>Pretérito Perfecto, Pretérito Imperfecto</i> (znajomość bierna)</p> <p>Morfologia i użycie trybów: rozkazującego (<i>Imperativo</i>) oraz przypuszczającego (<i>Condicional Simple</i>)</p> <p>Czasowniki zwrotne</p> <p>Czasowniki typu <i>gustar, parecer, doler</i></p> <p>Najczęściej używane czasowniki ułomne i tzw. <i>verbos impersonales</i>, np. <i>soler, llover, nevar</i></p> <p>Strona bierna (w ograniczonym zakresie), np. <i>América fue descubierta por Colón. Estas casas han sido construidas hace poco.</i></p> <p>Użycie czasowników <i>ser, estar i haber</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ser</i>: identyfikacja osoby lub przedmiotu; określenie narodowości, zawodu, pochodzenia, materiału, czasu, miejsca, cechy przedmiotu i osoby • konstrukcja <i>ser + przymiotnik + que</i>, np. <i>Es posible que...</i> • <i>estar</i>: określenie lokalizacji w przestrzeni, w czasie; określenie stanu, ceny, temperatury • <i>estar + participio pasado</i> (rezultat czynności lub procesu) • <i>estar de + rzeczownik</i>, np. <i>estar de moda, estar de vacaciones</i> • kontrastywne użycie <i>estar i haber</i> dla określenia lokalizacji i/lub istnienia <ul style="list-style-type: none"> • kontrastywne użycie <i>ser i estar</i> – <i>ser/estar + przymiotnik</i>, np. <i>ser/estar triste</i> 	<p>Morfologia i użycie czasów trybu oznajmującego: <i>Presente, Pretérito Perfecto, Pretérito Indefinido, Pretérito Imperfecto, Pretérito Pluscuamperfecto, Futuro Imperfecto, Futuro Perfecto</i></p> <p>Morfologia i użycie czasów trybu łączącego (<i>Subjuntivo</i>): <i>Presente, Pretérito Perfecto, Pretérito Imperfecto, Pretérito Pluscuamperfecto</i></p> <p>Morfologia i użycie trybów: rozkazującego (<i>Imperativo</i>) oraz przypuszczającego (<i>Condicional Simple, Condicional Compuesto</i>)</p> <p>Czasowniki zwrotne</p> <p>Czasowniki typu <i>gustar, parecer, doler</i></p> <p>Czasowniki ułomne i tzw. <i>verbos impersonales</i>, np. <i>soler, preocupar, llover, nevar, tronar, granizar</i></p> <p>Strona bierna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrast między <i>ser/estar + participio pasado</i> • <i>pasiva refleja</i> <p>Użycie czasowników <i>ser, estar i haber</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ser</i>: identyfikacja osoby lub przedmiotu; określenie narodowości, zawodu, pochodzenia, materiału, czasu, miejsca, cechy przedmiotu i osoby • konstrukcja <i>ser + przymiotnik + que</i>, np. <i>Es posible que...</i> • <i>estar</i>: określenie lokalizacji w przestrzeni, w czasie; określenie stanu, ceny, temperatury • <i>estar + participio pasado</i> (rezultat czynności lub procesu) • <i>estar de + rzeczownik</i>, np. <i>estar de moda, estar de vacaciones</i> • kontrastywne użycie <i>estar i haber</i> dla określenia lokalizacji i/lub istnienia • kontrastywne użycie <i>estar + przymiotnik/ przysłówka</i>, np. <i>estar bueno/bien</i> • kontrastywne użycie <i>ser i estar</i> – <i>ser/estar + przymiotnik</i>, np. <i>ser/estar triste</i>

Formy bezosobowe	
<p>Bezokolicznik</p> <ul style="list-style-type: none"> • konstrukcja <i>a/</i> + bezokolicznik <p><i>Gerundio</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • użycie w peryfrazie <i>estar</i> + <i>gerundio</i> • użycie w konstrukcji <i>pasarse x tiempo</i> + <i>gerundio</i> • użycie przysłówkowe, np. <i>Me miraba sonriendo.</i> <p><i>Participio pasado</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • użycie w funkcji przymiotnika <p>Rekcja przyimkowa czasowników, np. <i>jugar a, entrar en, despedirse de</i></p>	<p>Bezokolicznik</p> <ul style="list-style-type: none"> • konstrukcja <i>a/</i> + bezokolicznik • użycie z czasownikami <i>ver</i> i <i>oír</i>, np. <i>La vi salir. Le oí cantar.</i> • konstrukcja <i>de</i> + bezokolicznik w znaczeniu warunku • bezokolicznik czasu przeszłego (<i>Infinitivo Compuesto</i>) <p><i>Gerundio</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • użycie w peryfrazie <i>estar</i> + <i>gerundio</i> • użycie w konstrukcji <i>pasarse x tiempo</i> + <i>gerundio</i> • użycie przysłówkowe, np. <i>Me miraba sonriendo.</i> <p><i>Participio pasado</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • użycie w funkcji przymiotnika • <i>participio absoluto</i>, np. <i>Una vez terminada la clase...</i> <p>Rekcja przyimkowa czasowników; konsekwencje semantyczne, np. <i>ir a/hacia, hablar sobre/de/en</i></p>
PERYFRAZA WERBALNA	
<p>Z bezokolicznikiem, np. <i>acabar de, dejar de, empezar a, haber que, ir a, ponerse a, tener que, volver a; llevar sin, seguir sin</i> (jako formy przeczące peryfrazy z <i>gerundio</i>)</p> <p>Z <i>gerundio</i>: <i>estar, llevar, seguir</i></p>	<p>Z bezokolicznikiem, np. <i>acabar de, deber de, dejar de, echar(se) a, empezar a, haber que, haber de, ir a, llegar a, pasar a, ponerse a, romper a, tener que, volver a, llevar sin, seguir sin</i> (jako formy przeczące peryfrazy z <i>gerundio</i>)</p> <p>Z <i>gerundio</i>: np. <i>acabar, andar, estar, llevar, ir, quedarse, salir, seguir, continuar, venir</i></p> <p>Z <i>participio pasado</i>: <i>andar, dar por, dejar, ir, llevar, quedar(se), seguir, tener</i></p>

SKŁADNIA	
<p>Zdanie oznajmujące: twierdzące i przeczące Zdanie pytające: bezpośrednie i pośrednie Zdanie rozkazujące Zdanie wykrzyknikowe z <i>qué, cómo, cuánto/ cuánta</i> Zdanie współrzędnie złożone: łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe Zdanie podrzędnie złożone:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmiotowe i dopełnieniowe (z trybem oznajmującym <i>Indicativo</i>, łączącym <i>Subjuntivo</i> i z bezokolicznikiem) • przydawkowe (z trybem <i>Indicativo</i> i <i>Subjuntivo</i>) • okolicznikowe czasu, przyczyny, celu (z trybem <i>Indicativo</i> i <i>Subjuntivo</i>) <p>Zdania warunkowe: warunek odnoszący się do przyszłości i teraźniejszości. Zgodność czasów w mowie zależnej, w zdaniach odnoszących się do teraźniejszości, przeszłości i przyszłości Spójniki najczęściej używane w wyżej wymienionych typach zdań Odnośniki tekstualne, np. <i>entonces, así que, por tanto</i>.</p>	<p>Zdanie oznajmujące: twierdzące i przeczące Zdanie pytające: bezpośrednie i pośrednie Zdanie rozkazujące Zdanie wykrzyknikowe z <i>qué, cómo, cuánto/ cuánta</i> Zdanie współrzędnie złożone: łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe Zdanie podrzędnie złożone:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmiotowe i dopełnieniowe (z trybem oznajmującym <i>Indicativo</i>, łączącym <i>Subjuntivo</i> i z bezokolicznikiem) • przydawkowe (z trybem <i>Indicativo</i> i <i>Subjuntivo</i>) • okolicznikowe czasu, przyczyny, celu, przyzwolenia (z trybem <i>Indicativo</i> i <i>Subjuntivo</i>) <p>Wszystkie typy zdań warunkowych Zgodność czasów w mowie zależnej, w zdaniach podrzędnych wszystkich typów; Spójniki używane w wyżej wymienionych typach zdań Odnośniki tekstualne, np. <i>entonces, así que, por (lo) tanto, por lo que, de ahí que</i>.</p>

W tekstach na rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych mogą wystąpić środki gramatyczne spoza powyższej listy. Znajomość takich środków nie będzie jednak warunkowała poprawnego rozwiązania zadań egzaminacyjnych.

POZIOM DWUJĘZYCZNY

RODZAJNIK

1. Użycie rodzajnika określonego, nieokreślonego i zerowego
  - formy ściągnięte *al, del*
  - rodzajnik określony użyty zamiast rzeczownika
    - struktura *el/la/los/las + de*
2. Rodzajnik nijaki (*artículo neutro*) *lo*
  - *lo que* + czasownik, np. *lo que dices*
  - *lo de* + fraza, np. *lo de anoche, lo de María*
  - *lo* + przymiotnik/przysłówek + *que* + fraza, np. *lo bonita que es Granada; lo mucho que te quiero; lo bien que habla español*
  - *a lo / a la* + rzeczownik/przymiotnik, np. *bigote a lo Dalí, callos a la madrileña*

3. Sustantywizacja różnych części mowy przez dodanie rodzajnika:

- czasownika, np. *el comer*
- przymiotnika, np. *el verde, lo interesante*
- przysłówka, np. *el mal, el sí, los noes*
- liczebnika, np. *un cinco, los dos*
- zaimka pytajnego, np. *el cómo, un porqué*

RZECZOWNIK

1. Tworzenie liczby mnogiej

- liczba mnoga rzeczowników złożonych, np. *el paraguas/los paraguas, coche cama/coches cama*
- rzeczowniki posiadające tę samą formę w l. poj. i l. mn., np. *el martes/los martes, la crisis/las crisis, el análisis/los análisis*
- kontrast znaczeniowy: liczba pojedyncza a liczba mnoga, np. *esposa/esposas, interés/intereses*

2. Rodzaj

- rodzaj naturalny, np. *la madre, el padre*
- rodzaj gramatyczny (umowny), np. *el color, la cama*; wyjątki, np. *el día, la mano, el problema*
- rzeczowniki posiadające tę samą formę dla rodzaju męskiego i żeńskiego, np. *el/la estudiante, el/la periodista*
- rzeczowniki rodzaju żeńskiego używane z rodzajnikiem męskim w l. poj., np. *el águila blanca/las águilas blancas*; wyjątek: *el arte/las artes, np. el arte moderno/las bellas artes*
- rodzaj rzeczowników oznaczających nazwy geograficzne, np. *el Vístula, el Atlántico, los Pirineos*
- rzeczowniki o podwójnym rodzaju, np. *el/la capital, el/la corte*

3. Skrótów literowe, np. *Pza., Avda., UE, EE.UU., ONU, PSOE*

4. Potocznie używane formy skrócone np. *boli, profe, bocata, secre*

5. Zdrobnienia i zgrubienia, np. *casita, panecillo, motorcito, mujerona, cochazo, amigote*

- przyrostki i ich znaczenie
- wartość semantyczna i stylistyczna zgrubień i zdrobnień

ZAIMEK

ZAIMEK OSOBOWY

1. Użycie w funkcji podmiotu i dopełnienia, z przyimkiem i bez przyimka

- formy *conmigo, contigo, consigo*
- forma *sí*, np. *para sí, de sí (mismo)*

2. Forma mocna (*forma tónica*)

3. Forma nieakcentowana (*forma átona*)

- w połączeniu z trybem rozkazującym, z *gerundio* i z bezokolicznikiem
- użycie w funkcji dopełnienia bliższego i dalszego; podwójny zaimek, np. *Te lo digo. Se lo hago.*

4. Zaimkowe powtórzenie dopełnienia

5. Zaimek *lo* w funkcji dopełnienia, zastępujący całą frazę, np. *–¿Eres vegetariano? – Lo soy.; No lo sabía.*

6. Specyficzne znaczenie zaimków *la, las* (tzw. *femenino sin referencia*) w wyrażeniach typu: *no tenerlas todas consigo, arreglárselas, pasarlas negras* itd.

7. Zaimek se

- w konstrukcjach typu *se dice...*, *se cree...*
- użycie se bez wskazania sprawcy czynności, np. *Se ha estropeado el coche.*
- *dativo ético*, np. *Se me ha caído el florero.*
- *dativo de interés*, np. *¡Cuidado!, no se me caiga. No te me enfermes.*

8. Kontrast znaczeniowy między formą zwrotną i niezwrotną czasownika, np. *dormir/dormirse, quedar/quedarse, cambiar/cambiarse*

ZAIMEK WSKAZUJĄCY I WYRAŻENIA ZAIMKOWE

1. Zaimki *este, esta, ese, esa, aquel, aquella* używane przydawkowo i rzeczownikowo, np. *Este chico es muy simpático, pero ese no me cae bien.*
2. Zaimki neutralne *esto, eso, aquello*
  - zaimek *esto/eso/aquello* + *de/que* + fraza, np. *Eso de levantarme temprano no me gusta nada. Aquello que me dijiste ayer no es verdad.*
3. Użycie wyrażenia *a eso de...*, *esto es...*, *¿Y eso?*
4. Emfaticzne użycie zaimka wskazującego, także w znaczeniu despektywnym, np. *Y esa, ¿qué se cree? ¿Has oído qué ha dicho el imbécil este?*

ZAIMEK DZIERŻAWCZY

1. Forma nieakcentowana (*forma átona*)
2. Forma mocna (*forma tónica*)
  - użycie rzeczownikowe, np. *Su casa es moderna y la nuestra es vieja.*
  - specjalne znaczenie form mocnych w połączeniu z rodzajnikiem, np. *La cocina no es lo mío. Saludos a los tuyos.*

ZAIMEK NIEOKREŚLONY I ILOŚCIOWY

1. Zaimki np. *algo, alguien, alguno, nada, nadie, ninguno, bastante, demasiado, todo, otro, cada, cierto, tal, cualquiera, quienquiera, dondequiera*
  - formy skrócone *un, algún, ningún, cualquier*
2. Użycie zaimków:
  - *alguno* w znaczeniu przeczącym
  - *algo* jako ekwiwalent *un poco*
  - *nada de* jako ekwiwalent *ni hablar*
  - *todo* + przymiotnik jako ekwiwalent *muy*
3. Kontrastowe użycie *todo un/el* + rzeczownik, np. *todo un problema/ todo el problema*
4. Zaimki *uno/una* + czasownik, np. *uno puede...*, *una cree...*
5. Zaimek liczebny *ambos,-as*

ZAIMEK WZGLĘDNY, PYTAJNY I WYKRZYKNIKOWY

1. Użycie *que, quien, donde, cuando, cuanto, cual, como* w funkcji zaimka pytajnego (akcent graficzny) i względnego
  - użycie w połączeniu z przymiotnikiem
2. Użycie zaimków wykrzyknikowych, np. *qué, cuánto, cómo, quién*
3. Użycie *cuanto* w znaczeniu *todo lo que*, np. *Vinieron cuantos pudieron.*
4. Użycie *el que/el cual* i *lo que/lo cual*
5. Użycie zaimka *cuyo*

LICZEBNIK

1. Liczebniki główne
  - rodzaj męski i żeński liczebników od 200 do 900, np. *doscientos euros, quinientas personas*
  - użycie *cien (ciento), mil, millón*
2. Liczebniki porządkowe
  - rodzaj męski i żeński
  - formy skrócone *primer, tercer*
3. Liczebniki ułamkowe np. *un cuarto, medio*; zbiorowe, np. *una decena, una docena, el centenar*, i mnożne, np. *el doble, el triple*

PRZYMIOTNIK

1. Liczba i rodzaj przymiotnika
  - przymiotniki posiadające tę samą formę dla rodzaju męskiego i żeńskiego, np. *joven, elegante, marrón*
  - zgodność przymiotnika z liczbą i rodzajem wyrazów określanych, np. *madre y padre simpáticos*
  - formy skrócone, np. *buen, mal, gran, san*
2. Przymiotniki złożone, np. *malpensado, agridulce, azul marino, boquiabierto*
3. Miejsce przymiotnika w zdaniu; konsekwencje semantyczne i stylistyczne, np. *un pobre hombre / un hombre pobre*
4. Struktura *el/la* + przymiotnik + *de* + rzeczownik, np. *el tonto de mi hermano*
5. Stopniowanie
  - formy nieregularne
  - *superlativo absoluto*
  - *adjetivos con valor superlativo*, np. *estupendo, fantástico, horroroso*
6. Konstrukcje porównawcze *tan... como...*; *igual de... que...*; *más/menos... que/de...*; *igual de/que...* (*igual de tonto, igual que tú*)
7. Zdrobnienia i zgrubienia, np. *guapito, chiquillo, guapetón, feúcho, buenazo*
  - przyrostki i ich znaczenie
8. Rekcja przyimkowa przymiotników, np. *respetuoso con, especializado en, orgulloso de, sordo a, bueno para*

PRZYSŁÓWEK I WYRAŻENIA PRZYSŁÓWKOWE

1. Przysłówki zakończone na *-mente*; jednoczesne użycie dwóch takich przysłówek
2. Przysłówki i wyrażenia przysłówkowe miejsca, czasu, sposobu, twierdzenia, przeczenia, ilości, wyrażające wątpliwość; przysłówki liczebne, przysłówki pytajne
3. Przysłówki miejsca i czasu w połączeniu z rzeczownikiem, np. *calle arriba, siglos atrás*
4. Formy skrócone (*tan*)
5. Stopniowanie; formy nieregularne
6. Podwójne zaprzeczenie, np. *No hay nadie*.
7. Przysłówek *muy* w połączeniu z częściami mowy innymi niż przymiotnik i przysłówek i/lub z wyrażeniem przyimkowym, np. *muy amigo mío, muy por la mañana*
8. Miejsce przysłówka w zdaniu, np. *muy bonito, hablar bien*

PRZYIMEK I WYRAŻENIA PRZYIMKOWE

1. Przyimki określające miejsce, kierunek, odległość, czas; przyimki przyczyny, sposobu itd; ich wartość semantyczna

2. Wyrażenia przyimkowe
3. Podwójne przyimki, np. *a por, para con, de entre*

CZASOWNIK

1. Formy koniugacyjne czasowników regularnych oraz częściowo i całkowicie nieregularnych
2. Morfologia i użycie czasów trybu oznajmującego: *Presente, Pretérito Perfecto, Pretérito Indefinido, Pretérito Imperfecto, Pretérito Pluscuamperfecto, Futuro Imperfecto, Futuro Perfecto, Presente Histórico* (użycie w mowie potocznej, wartości stylistyczne)
3. Morfologia i użycie czasów trybu łączącego (*Subjuntivo*): *Presente, Pretérito Perfecto, Pretérito Imperfecto, Pretérito Pluscuamperfecto, Futuro Imperfecto, Futuro Perfecto*
  - stylistyczne użycie *Subjuntivo*, np. *Como dijera nuestro profesor...*
4. Morfologia i użycie trybów: rozkazującego (*Imperativo*) oraz przypuszczającego (*Condicional Simple, Condicional Compuesto*)
5. Czasowniki zwrotne
6. Czasowniki typu *gustar, parecer, doler*
7. Czasowniki ułomne i tzw. *verbos impersonales*, np. *soler, concernir, abolir, llover, nevar, tronar, granizar*
8. Strona bierna
  - kontrast między *ser/estar + participio pasado*
  - *pasiva refleja*
9. Użycie czasowników *ser, estar i haber*
  - *ser*: identyfikacja osoby lub przedmiotu; określenie narodowości, zawodu, pochodzenia, materiału, czasu, miejsca, cechy przedmiotu i osoby
  - konstrukcja *ser + przymiotnik + que*, np. *Es posible que...*
  - konstrukcje emfaticzne, np. *Fue en Málaga donde tuvimos el accidente. Es ella quien lo dijo.*
  - *estar*: określenie lokalizacji w przestrzeni, w czasie; określenie stanu, ceny, temperatury
  - *estar + participio pasado* (rezultat czynności lub procesu)
  - *estar de + rzeczownik*, np. *estar de moda, estar de vacaciones*
  - kontrastywne użycie *estar i haber* dla określenia lokalizacji i/lub istnienia
  - kontrastywne użycie *estar + przymiotnik/przysłówek*, np. *estar bueno/bien*
  - kontrastywne użycie *ser i estar*
    - *ser/estar + przymiotnik*, np. *ser/estar triste*; użycie przenośne i potoczne, np. *ser/estar pez, ser/estar verde, ser/estar joven*
    - *ser/estar de + rzeczownik* oznaczający zawód, np. *ser/estar de camarero*
10. Bezokolicznik
  - konstrukcja *al + bezokolicznik*
  - użycie w znaczeniu rozkazującym, np. *¡A comer!*
  - z czasownikami *ver i oír*, np. *La vi salir. Le oí cantar.*
  - konstrukcja *de + bezokolicznik* w znaczeniu warunku
  - bezokolicznik czasu przeszłego (*Infinitivo Compuesto*)
11. *Gerundio*
  - użycie w peryfrazie *estar + gerundio*
  - użycie w konstrukcji *pasarse x tiempo + gerundio*
  - użycie przysłówkowe, np. *Me miraba sonriendo.*
  - *gerundio compuesto*
12. *Participio pasado*

- użycie w funkcji przymiotnika
  - *participio absoluto*, np. *Una vez terminada la clase... Hechos todos los deberes...*
  - podwójne imiesłowy, np. *elegido/electo; abstraído/abstracto; freído/frito*
13. Rekcja przyimkowa czasowników; konsekwencje semantyczne, np. *ir a/hacia, hablar sobre/de/en*

PERYFRAZA WERBALNA

1. Z bezokolicznikiem, np. *acabar de, dar (le a uno) por, deber de, dejar de, echar(se) a, empezar a, haber que, haber de, ir a, llegar a, pasar a, ponerse a, romper a, tener que, volver a, venir a; llevar sin, seguir sin* (jako formy przeczące peryfrazy z gerundio)
2. Z *gerundio*: np. *acabar, andar, estar, llevar, ir, quedarse, salir, seguir, continuar, venir*
3. Z *participio pasado*: *andar, dar por, dejar, ir, llevar, quedar(se), seguir, tener*

SKŁADNIA

1. Zdanie oznajmujące: twierdzące i przeczące
2. Zdanie pytające: bezpośrednie i pośrednie
3. Zdanie rozkazujące (z czasownikiem w trybie rozkazującym, z bezokolicznikiem i z czasownikiem w *Futuro Imperfecto*)
4. Zdanie wykrzyknikowe z *qué, cómo, cuánto/-a, quién + Imperfecto de Subjuntivo*
5. Zdanie współrzędnie złożone: łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe
6. Zdanie podrzędnie złożone:
  - podmiotowe i dopełnieniowe (z trybem oznajmującym *Indicativo*, łączącym *Subjuntivo* i z bezokolicznikiem)
  - przydawkowe (z trybem *Indicativo i Subjuntivo*)
  - okolicznikowe (z trybem *Indicativo i Subjuntivo*)
7. Wszystkie typy zdań warunkowych
8. Zgodność czasów w mowie zależnej, w zdaniach podrzędnych wszelkich typów; połączenie mowy zależnej i niezależnej w tej samej wypowiedzi.
9. Tryb łączący *Subjuntivo* w zdaniach wtrąconych, np. *que yo sepa*
10. Spójniki używane w wyżej wymienionych typach zdań
11. Odnośniki tekstualne, np. *entonces, así que, por (lo) tanto, por lo que, de ahí que*

	3	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		46-55; 61-69; 80-85; 88-91; 121-129	Poziom trudności zadań

Ze względu na określony w wymaganiach egzaminacyjnych średni oczekiwany poziom biegłości językowej – poziom trudności leksykalnej i/lub gramatycznej została by obniżony w przypadku:

Poziom rozszerzony
tekstu 1. do zadania 4. str. 65-66.

Egzamin dla absolwentów niesłyszących
Poziom rozszerzony
tekstu 1. do zadania 4. str. 89-90.

	4	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		53-55; 68-69; 84-85, 127-129	Zgodność z zakresem struktur gramatycznych

Poniższe zadania anuluje się, ponieważ sprawdzane w nich struktury nie są ujęte w *Zakresie struktur gramatycznych*:

Poziom rozszerzony
zadanie 5.2. str. 68
zadanie 6.2. str. 69

	5	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		56-60; 69-74; 85-87; 130-134	Ocena wypowiedzi pisemnej w kryterium zakresu środków językowych

Na poziomie rozszerzonym ze względu na oczekiwany średni poziom biegłości językowej (w skali *ESOKJ*), w tym zakresie środków językowych w wypowiedziach pisemnych – B1+, ulega zmianie liczba punktów przyznanych w kryterium zakresu środków językowych w:

zadaniu 7., przykładowa oceniona wypowiedź do tematu 3. – 3 punkty – szeroki zakres środków językowych; w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, np. *los pragmáticos, por un lado, el mercado de trabajo, tomemos el ejemplo de, en contra de sí mismo(s), becas o prácticas [...] ofrecidas por diferentes empresas, emplear personas, ganarán esta experiencia, un buen sueldo, al final, resumiendo.*